

NOBILISSI. ET

PRÆSTANTISSIMUM Dñ VINCEN-
TIVM RIGEMANNVM, *patricium Rigensem,*
amicum suum & fautorem,

SPONSVM

Gratulatoria.

On hoc agam, Vincenti sponse, vt
hac mea gratulatiuncula quidquam splen-
doris & ornamenti familijs vestris accedat. Vt enim
vtraq; & spōsæ tuæ dilectissimæ & tua prosapia hacte-
nus, ita & in posterum satis per se sufficiet ad sui com-
mendationem & gloriam. Tum quod is non sum,
qui id pro dignitate & quâ decet elegantia, vel per æ-
tatem, vel propter ingenij imbecillitatem tractando,
in primis quod desiderio doctorum virorum respon-
deat, assequi queam: vulgum verò & qui à vulgi sunt
partibus, neq; ego, neq; tu magni facimus.

Vt verò intelligas, quam mihi humanitas tua, &
qui tanquam eius condimentum sunt, suavissimi tui
mores probentur, & quæ inde suam traxit originem,
quàm mihi de amicitia nostra gratuler, summa re-
rum fastigia secuturus, paucis de illis dicam.

Lætor verò, quòd istis annis eam vitam degendam elegisti, quam ipse nobis clementissimus pater in suis de sacra scriptura oraculis seuerissimè præcepit. In coniugio nimirum viues, & istud viuendi genus insistes, quo haud scio, an præstantius sit & nobilius: an admirabilius & magis necessarium: an verò etiam sit vtilius & iucundius, æquè.

Si quis enim omnes humanæ vitæ partes considerauerit & totum naturæ ordinem & cursum, naturæque siue DEI potius opera omnia perspexerit, non inueniat, quod maris & fæminæ copulationi castæ & à DEO institutæ conferatur, non dicam, anteferatur.

Nec eo inficias id genus opera plurima DEVM ordinasse, quæ quisque meritò admiretur & stupefacat. Quis enim mortalium suam ipsius animam, quam Philosophus *ἐντελέχεια* actum scil: primum vocat: quis eius operationem & *ἐνέργεια* actum secundum: quis quomodo fiat reminiscencia, quomodo cogitatio in mente, quomodo formatio vocis articulatæ penitus inquirendo, non stupenda omnia existimet?

Nec solis motus admiratione dignus non est, dum calore suo & luce efficit, vt terra nobis protrudat, quibus vitam sustentemus, flauam videlicet Ceterem, dulcem & amabilem Bachum, (vt his verbis pleraq; illa cum poëtis complectar) ne iterum glandibus ves-

ci

ci cogamur: Tametsi etiam has sua ille fœcunditate proferat.

Sed coniugium, in quo procreantur homines viui, ad imaginem Archetypi conditi, filij & filia Dei, fratres & sorores IESV CHRISTI: Domini verò cæterorum animantium omnium, nec qui cum illis occidant, sed cum Patre suo & Fratre suo, & qui ex vtroq; hoc ab æterno processit, Spiritu sancto, in societate Cherubin & Seraphin perpetuam agant & immortalem vitam: Hoc, inquam, coniugij opus cætera omnia & præstantiâ & nobilitate & admiratione facillè superat.

Nunc verò aded operosum non est, etiam reliqua demonstrare. Namque si neq; Ecclesia Christi esse & augeri, neque regna & politia stabiliri & durare possunt sine conseruatione coniugij & eius adminiculo: scholæ verò etiam prorsus intercidunt, qua fronte quis negabit, coniugium humanæ societati non esse summè necessarium & maximè vtile.

Sed nec suis caret delicijs coniugalibus illa conuersatio: Licet vix aut ne vix quidem vlli hominum ordini magis insidietur Diabolus; non ignorans omnem exinde totius humanæ vitæ salutem pendere: Quam si planè tollat, vel interturbet saltem, multum ille Ecclesiæ Christi incommodauerit: suo autem regno ex incestu, ex adulterio, ex scortatione & qua-

B 3

cun-

cunque aliâ libidine magnam accessionem fecerit.

Quod si verò hac illi via non procedit, aliâ aggreditur: molitur ingens morborum agmen, minatur febrem, grassatur peste: impellit mortem, vt, si qui benè nati sint beneq; educti, eos ruat, rapiat, extinguat. AEolum (liceat ita mihi de hoc nugatore, poëtarum figmentis vti) stimulat, vt mari tempestatibus & procellis fluctuum sursum ac deorsum nauem motantibus, eos, qui in naui sunt, aquis suffocer.

Mortem cogit, vt quantum possit, pro patria & gloria Christi piè honesteq; pugnantes, interimat: Erinnyes suas & Eumenides ex Orco emittit, vt virus illæ suum suauissimo & fragantissimo concordia nectari misceant, vt maritus vxori, vxor marito: pater filio, filius parenti: amicus amico, cuius cui insidias vitæ salutisq; struat. Hæc ideò facit omnia nequam spiritus, vt hunc sanctissimum DEI ordinem cuique exosum reddat, quo impetrato, facilè ille & nullo labore omnes reliquos ordines, huic vni & soli innitentes, in vnum quasi Oceanum siue chaos illud rude & indigestum involueret.

An verò tu vllam in hac vita voluptatem & iucunditatem cum coniugali ista coniunctione tum animi tum corporis conferes? Si domi agis, inquit ille, adest quæ solitudinis tædium depellat: si foris, est quæ discedentem osculo prosequatur, absentem desideret, redeun-

deuntem læta excipiat: dulcis iuuentæ sodalis, gratum senectutis solacium: rebus lætis gaudium tibi duplicat, ægritudinem aduersis eximit vel certè imminuit.

Sed quoq; liberos progignere, in quibus quasi post mortem reuiuiscas, mortuus renasceris: quos flores patriæque seruire superstes videas: quibus hæredibus æternæ vitæ in cœlesti illa piorum consuetudine adiungaris, pater filio, mater filia, siue vtrique vtrisque, anne hoc tibi volupe est, anne iucundum?

Ethnici saniores, cœlestium rerum inscij tamen, felices prædicarunt, qui sancto coniugij fædere se deuinxissent. Eos allegare non libet: exemplis etiam supersedebo. Vnum ex diuino Horatio scitum proferam, quod ita habet:

Felices ter & amplius

Quos irrupta tenet copula, nec malis

Diuisos querimonijs

Supremâ citius soluet amor die.

Vides igitur, Vincenzi sponse, te & DEO gratum & Ecclesiæ salutarem toti; hominum societati utilissimum maximeq; necessarium vitæ tenorem delegisse, & cur ego meritò, vti amicum decet, non possim non lætari: potissimum verò, si consideremus vterq; quicum eum in eas.

Ducis nimirum vxorem, virginem à primis annis in pietate & timore DEI liberaliter eleganterq; educatam

catam, pudicitia item & castitatis dotibus apprime ornatam, nec non bonis honestisq; moribus præditū.

Sed nec, quod tu fortassis caput esse putes, fucatâ formâ; nec vulgari, nec quotidiana, nec mediocri, sed elegantissima prorsus præstantissimaque, & quasi lacte & sanguine diffusa facie: habitu etiam totius corporis convenientissimo, vt ausim dicere, ipsum Paridem, si is adhuc in viuis sit, hanc tuam Elisabetham suæ Helenæ, multis quidem poëtarum laudibus celebratam, præferre tamen non esse dubitaturum: Et te illum Regem tibi nobili ciui rivalem habiturum.

Dote quoq; egregia ad te veniet: Etiam si tu id in postremis ponis, non vt illi, qui lucro inbiantes animi bona, id est, virtutem, & non rarò etiam corporis, nescij & inexperti, quantum inter alia in valetudo incommodū sit, bonis fortunę sine ratione postponunt.

At si splendorem generis & antiquitatem eius, ex quo illa virgo tua prodiit, non nihil intueri voles, nobile illud & multis retrò annis non obscurum fuisse inuenias. Nec tamen ego rem à capite arcessam: Dicam tantum, idque paucis, de sponsæ tuæ patre: Tu, si lubet, superius ascendes, & si quæ illius ignoras, indagabis.

Is igitur tuus focer ex nobili gente Canniorum in comitatu Hōiano cis Visurgim legitimè oriundus, patrem habuit nobilem Mauritium Cannium: Matrem

trem itidem nobilem Catharinam ab Horst ex comitatu Diepholt: Fratres, Hermannum & Albrechtum Cannios. Hi tres quantum Comiti suo & pacis & belli tempore profuerint, quibus suam illi virtutibus nobilitarem exeruerint & quam ab eo gratiam iniuerint, id hinc non inferam, cum dudum consignatum sit literis.

Hic verò tuus focer, hoc præ fratribus suis singulare habuit, quod ille in Musarum castris militaturus, domi relidere & adhxus suæ terræ esse noluit, sed acri quadam discendi cupidine puer Lubecam properauit, adolescens Brunsvigam: Iuuenis autem ad vberiore ingenij cultum capessendum Academiam leuensem accessit: hinc Erfordiam venit: deniq; Rothochium redijt & non vulgariter in bonis literis et Jurisconsultorum legibus profecit.

Sed nec dum quidem anima illius diuinior ista liberalium artium cognitione contenta, cœlum imitata sine vllò viarum fastidio, maximis sumptibus, varias nationes lustrauit, multorumq; principum aulæ & respub insigniores non tantum adijt, sed in illis etiam iudicium suum confirmauit, elegantiq; morum suauitate, sine qua reliqua torpent omnia, omniq; gratia carent, oppidò se expoliuit.

Audiuerat enim sæpe ex suis præceptoribus varia
C gen-

gentium instituta, & ritus moresq; hominum cognouisse, ad iudicium & morum decentiam plurimum facere. Nec latebat ipsum Homeri istud de causa Vlyssæe prudentiæ: sic verò de illo $\omega\lambda\upsilon\tau\rho\acute{\omicron}\pi\omega$ ait Homerus:

$\rho\acute{\omicron}\lambda\lambda\omega\nu\ \acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omega\nu\ \iota\delta\epsilon\nu\ \acute{\alpha}\sigma\epsilon\alpha\ \kappa\epsilon\iota\ \nu\delta\omicron\nu\ \acute{\epsilon}\gamma\nu\omega.$

Tandem etiam multis perfunctus peregrinationibus, hanc quoque prouinciam Liuonicam, in primis verò tuam hanc patriam visitauit. Equestris etiam ordinis hominibus intimè familiariterque innotuit. Cùm autem, quod modò innui, siue dixi potius, ingenio polleret, multarumq; rerù noticiam sibi comparasset, & se potissimum in politiori litteratura præcipuisq; linguis exercuisset, omnes illum qui tum fuerunt docti viri, cum in tota Liuonia, tum verò maxime in hac celebri Rep, mirificè amârunt.

Quin ergo effecit postea istis suis insignibus virtutibus cùm iam ingenuam pudicissimamq; virginem Elisabetham Fegesack Reualensem, in vxorem duxisset, vt ab Amplissimo Senatu à Reip. suæ secretis esse decerneretur.

Hic autem quam fidem suis dominis in rebus præclaris agendis præstiterit, & qua sibi commissa negotia sedulitate, qua industria, qua felicitate, quaq; constantia perfecit, id sæpe aliàs videre fuit, tum verò potissimum, quando ciuitas hæc nonnullorum con-

spira-

spiratione laborabat. Idem enim semper mansit, & propterea etiam sopitis omnibus & saluis redditis, in tenatorium ordinem relatus fuit. Sed quod nec hic sui dissimilis vnquam esset, prætoriam dignitate affectus, eam summa cum laude gessit.

Verùm ne suspicionem assentationis incurram (quàmquam vera dicere, assentari non est) hæc abrumpo. Dixi verò quæ à bonis viris & fide dignis accepi. Ipse autem, quoad hîc vixi, hanc præclaram in hoc viro virtutem animaduerti, quòd omnium sit tolerans, grauis verò nemini solidè etiam doctis amicus. Me quidem amat & ornare non dubitat: Et hinc tuus in me amor: de filiorum quoque eius, Affinium tuorum aduersus me beneuolentia omninò mihi persuadeo. Quod si à maiore etiam natu dñ. Ottone intellexero, faciam vt huius illum non pœniteat.

Porrò, vt non sine singulari DEI prouidentia & consilio euenit, illorum liberos, qui ipsi à nobilibus honestisq; parentibus suscepti sunt, cum sui similibus coniungi & copulari: Ita certè DEVS diligenter curat & studiosè disponit, vt illorum quoq; filij filiq; qui de patria benè mereri student, & se virtuti adixerunt, matrimonia contrahant.

De toceri tui familia & ipso & eius virtutibus pauca quædam iam antè dixi: de tuo patre & vestra familia agam etiam, sed breuibus. Nec enim, quod in li-

mine dixeram, parænesin scribo, nec possum etiam :
sed hac gratulatione de nuptiis tibi gratificari studeo,
vt eam quam ex illis læticiam animo concepi, hac epi-
stola testatam tibi faciam.

Nemini non de Aui tui dexteritate constat, qui cum
ex ingenua honestaq; familia Rigemañorum & Her-
mañorum Rostochio primam originem duxisset, ita
sefe vbiq; gessit, talemq; se præbuit, vt apud seram iam
posteritatem benè adhuc audiat. Is auus tuus Palma
Rigemannus, reuerà palma, ciuis primarius existens,
bonis omnibus in oculis fuit: **DEVS** etiam, quem il-
le summum suum bonum & summam *εὐδαιμονία*
credebat, hunc adeò ornauit, vt multis ille liberis au-
ctus, multis iam annis Palma palmarium in ijs repe-
rerit.

Namq; quis Henricus Rigemannus filius eius, pa-
truus tuus, fuerit, id multi adhuc sciunt. Ille enim, vt
ex omnibus vnum eligam, in iuris ciuili scientia et-
iam palmam reportauit: Licentiam quippe in ea præ-
clara sua eruditione & virtute: & postea etiam in hac
inclyta Rep: consulatum est assecutus & præturam:
Quæ propterea generosus dominus, David Hilchen,
lumen huius prouinciæ & in Germania docti simo-
rum virorum amor, in publico scripto ob singulares
etiam ingenij dotes, & in causarum intricatis perple-
xisque quæstionibus explicandis, felicitatem, egregiè
lau-

laudat. Vita igitur ille sua defunctus est quidem, sed
laude minimè. Quin palma eius subinde efflorescit.

Quis quoq; Theodorus Rigemañus patruus item
tuus, fuerit, id in filio eius Dñ. Theodoro Rigema-
no apparet. Hic enim non tam successione patris,
quàm propria virtute, cum vix coniugium inijsset,
ad senatoriam dignitatem euectus fuit.

Pater tuus cum diu populo Rigensi cum laude præ-
fuisset, præcipuis viris ob industriam & animi sui con-
stantiam ita charus fuit, vt eum non indignum illi
iudicauerint, qui in senatorum numerum legeretur:
Sed quòd istas tumultus turbas videre non potuit,
immatura morte præuentus fuit. Nec tamen, quam
illis spem fecerat, omnino fefellit. Namque te filium
sui similem, vel etiam, à quo maiora sperare possint,
reliquit,

Etsi enim te puero diem suum piè obiit: Tu ta-
men siue propter indolis præstantiam solam, siue pro-
pter sedulam quoq; honestissimæ matris tuæ curam
& animaduersionem, siue quòd pater in Agone id
iulsisset, à præceptoribus tuis diligenter fuisti educa-
tus literis. Eorum etiam vocem parentum & **DEI**
(ita enim ex tuis intellexi: nec etiam aliter esse & ip-
se confiteris & alij tecum boni viri) existimabas, disce-
bas, quæ illi discenda censebant, faciebas, quæ ipsi mo-
nebant, fugiebas, quæ fugienda dicebant.

Positis vero virtutis & litterarum rudimentis in patria, ad exteras nationes consilio parentum & amicorum, ut eorum fundamenta jaceres, excurristi. In Germaniæ Academijs cum doctis viris fuisti versatus & eos diligenter audiuisti: hinc in Italiam perrexisti & monumenta veterum Oratorum & Poëtarum vidisti. Vidisti, ut pleraq; omnia taceam, Tulliani rudera, rudera item & campos ubi Troia fuit, vidisti egregias ciuitates, Mediolanum, Venetias, Parauium, Bononiam, Florentiam, Romam ipsam, Neapolim etiam, nec non Cumas in Lucania, Brundisium in Calabria affini Hispaniæ. Nec tamen, ubi ubi fuisti, te seduci passus es, sed religionis, in qua te educarant parentes & præceptores, obseruantissimus mansisti, castitatis & sobrietatis etiam amantissimus.

Quin tantum inde reportasti, ut bonos scriptores & rectius iutelligas, & commodius felicitusque imiteris. Nec enim nihil iuuat vidisse loca, ubi illi fuerunt & quæ descriperunt. Scio illud, si vel in Volaterrano, vel in Mela, vel in Solino legam, quantum mihi lucis ad Ciceronem, ad Livium, ad Cæsarem, Virgilium, Horatium, Plautum intelligendum Geographi isti adferant. Multò verò magis, si & loca ista adeam, de quibus scriperunt, & ipse ea coram intuear, id mihi fit verisimile.

Nec puto quenquam mortalium tam iniquū fore,

re, qui tibi istud honestum iter & vtile, libero cum primis & ingenuo iuueni; vitio daturus sit. Nec hisce jam diutius inhaerebo, cum adhuc restet in tua familia, ut matris tuæ patrem Vincentium Glandorpium attingam saltem. Non enim Epistola patitur, ut ea quæ de hoc viro aliàs dicenda essent: nec id tamen hic incommode fieret, fusius explicem. Is vero in Tribunatu suo & AEdilitate, quæ summa in hominem cadit virtus, pro sua erga verbi DEI doctores beneuolentia perpetuo beneficio illos sibi deuinxit: pauperiorum etiam litterarum bonarum cultorum studia fulcire voluit: Id quod vtrinque laudari & magni fieri non dubito.

Dixi hæcenus non quantum volui nec quantum debui, nec etiam ut debui, sed quantum & vti potui. Tu id velim boni consulas: quod ipsum quoque non ambigo tuum focerum facturum esse. Candidi & docti viri, quibus libenter placeo & quos mihi omnibus officijs deuincire cupio, si quæ alicubi vel secus quam res postulat, vel ita non concinnè posui, me sibi facilè excusabunt: modestiam verò & virtutis studium nemo hominum in me desiderabit. Aliter autem me non decet, qui doctrinæ nomen dedi & in ea à præstantissimo doctissimoque viro dñ. D. Ioanne Caselio totius Germaniæ purissimo sydere, multis anis, & ut solet, diligentissimè sum institutus & confirmatus.

Supereſt vt voto hanc epiſtolam concludam. Vi-
ue igitur ſponſe proſperè & feliciter cum iſta tua
ſponſa, quam Deus tibi, nō homo, nec Angelus amo-
re coniugali adjunxit. Sit illa Venus tua itans in re-
ſtudine, ſit viris abundans, vt regius Propheta inquit,
in lateribus domus tuæ, procreans ex ſeſe filios, ſicut
oliuarum ramos, quibus repleatur menſa tua. Sit
vtrique vna mens, vnus animus, perpetua fides, indiſ-
ſolubilis & verus amor in proſperis ſimul & aduerſis.
Abſit diſcordia, faceſſat ſimulatio, valeat amarulen-
tia. Fiet tum demum vobis perſpicuè palam, con-
iugium iſtiusmodi Eccleſiæ Chriſti & alterius in cœ-
leſti illa vita conſuetudinis qualem cunq; imaginem
repræſentare. Vale. Ex Muſæo meo xv. Kal. Iulij.

Anno M. D. IC.

A. D. M. Rabanus Chriſtiani.

ANAGRAMMATISMI

EX

Sponſorum nominibus:

VINCENTIVS RIGEMANNVS,
ELISABETHA CANNE

TVNE VINCIS, AN MINVS? EN NEGAT, BIS CÆLARE.

TVNE, Vincenti Rigemanne, VINCIS
AN MINVS ſponſam? Rigemanne ſponſam

Vince: Vincentis tueare, quaſo,
Nobile nomen.

Si

Si Venus nōrit, jaculisq; pernix
Si Puer, magnum male te ſtetiffe
Militem caſtris, quibus in merere,

Suſcipis vltro:

Tum volens indet miſerumne Victi?
Næ volens nolens tibi nomen indet
Fæminâ Victi. NEGAT EN BIS ipſa,

Quicquid amorum

Sentiat, CÆLARE: ſemel proinde,
Et ſemel ſponſam, ſemel ☉, videbis
Vt ſemel vincas iterum, triumphum
Victor habebis.

ALIVD.

VINCENTI, Iuuenum politiorum
Huc ades decus eminens, parentum
Huc ades decus, huc amor tuorum
Ades, te mihi quaſo da Phaleucis.
Mecum, quaſo, fatere, quod fatentur,
Quos Clio facilis ſui vigoris
Viros Pegæſci fluente fontis
Succo pectoribus rigauit imis:
Mecum, quaſo, fatere, quod fateri
Ipſe non dubitas, fatere mecum:
Eſſe te ſatis ☉ ſatis beatum.
Namq; quem mediocritate rerum

C

For-

Fortuna finit vsq; & vsq; donis
Frui perpetuo tenore IOVA,
Nec maligna agitur huc & illuc,
Sortis arbitrio modò huc & illuc,
Quis non predicet hunc virum beatum?

Deinde qui nitidam Beatitatis
Virtutis cupit ire non molesto
Ad domum pede semitâ, nitentem
Thesauris sapientie politis,
Et rimatur iter suum deserti
Augustos ad Apollinis recessus,
Ad suaves Heliconidum susurros,
Et iustum Themidis DEÆ sacellum,
Quis non predicet hunc virum beatum?

Qui verò & facie domum puellam
Formosâ satis, & satis modestis
Ducit moribus, & DEL timentem:
Arcto amplexu hedera tenaciore
Istam istam sibi copulat puellam,
Quis non predicet hunc virum beatum?

Verùm quem numerosa liberorum
Beat legitimi thori caterua:
Surgentesq; simul domos videre,
Et spectare tribus, tribus honestè
Florentis sobolis cui licebit,
Quis non predicet hunc virum beatum?
His te nominibus fatemur omnes

Beatum satis, hoc & hic & ille
Nobiscum meritò fatentur, idem
Mecum, quâso, fatere: quid fateri
Amplius dubitas? fateris. Ergò
Quis non dictitet esse te beatum?
Tantum nunc precor ultimum, quod ipse
Curabis, socerum tuum beare,
Ut possis tenerâ thori feracis
Prole, at pacifici thori, quotannis,
Ut vir optimus, optimisq; charus,
Et doctis, benè doctus ipse, amicus,
Hic tua capiat beatitatis
Nonnullam socer ipse portionem.
Et vos lumine protegat secundo
Caelestis Pater autor & patronus
Sancti coniugij, sinatq; multos
Vita& stamina protrahatis eui
In annos: etiam beatioris
Heredes velit, omnibus parata,
Vos sitis patria. Quis ausit unquam
Vos negare satis superq; saluos?

Caspar Drelingus Mel. F.

EPIGRAMMA

Ad Affinem suum Dominum VINCEN-
TIVM RIGEMANNVM sponsum.

ET tibi, quod Pindi labrum novus accola montis
Proluo Pegaseâ mentis & oris aqua:

C 2

Es

Et tibi, cen frater, sapientum templa serena
Edita doctrinā quem coluisse iuvat:
Sed cui? VINCENTI tibi VICTO gratulor ecce
VINCENTIS sponsa prorsus amore tua.
Et quia non Ficto, gaudet sibi Cypria, gaudet
Ipse Cupido tenens feruida tela manu.
Quare, sponse, vides quā non tibi nomen Et omen
Conueniant: sponsa at nomen Et omen habet.
Non ergo VINCENTIS habes tibi nobile nomen,
Sed VICTI sponsa prorsus amore tua.
Verum istud non inuideo tibi nobile nomen,
Nec Puer Idalius, nec quoque diua Venus.
Quid faciam, quæris? paucis tibi sua sero: vota
Soluas his, faciles tum tibi reddideris:
Teque Patri generum, socerum tibi reddito Patrem,
Affinem nobis fratribus efficit.
Sed Gener ac Affinis eris, VINCENTIS Et omen
Et nomen tuleris nobile, sponse, tuum,
Et VICTÆ nomen sponsa dederimus: amanti
Si tu Patris eris nomen adeptus: Aui
Si noster Pater, Et si chari Frater Anunculi,
Atque tibi sponsam tum Cytherea dabit.

Mauricius Canne.

